

Datum

2019-08-26

Vår referens

Rasmus Fredriksson

Projektledare

Rasmus.Fredriksson@malmö.se

**Yttrande över remiss från Havs- och vattenmyndigheten om översyn av föreskrifterna HVMFS 2013:19 om klassificering och miljö kvalitetsnormer avseende ytvatten och HVMFS 2017:20 om kartläggning och analys av ytvatten.
MN-2019-4653**

Sammanfattning

Kommunstyrelsen har översänt ovanstående remiss till miljönämnden för direkt besvarande. Havs- och Vattenmyndigheten har föreslagit förändringar i två föreskrifter med syfte att göra dem samspelta med överordnad lagstiftning avseende när en vattenförekomst ska klassificeras som ett kraftigt modifierat vatten (KMV).

Miljönämnden konstaterar att den föreslagna huvudsakliga ändringen riskerar leda till att ambitionsnivån för uppfyllandet av ramdirektivet för vatten sänks. På lång sikt riskerar detta att leda till att miljö kvalitetsnormerna blir ett mindre effektivt verktyg i arbetet med att uppfylla målsättningarna i ramdirektivet för vatten.

Förslag till beslut

1. Miljönämnden svarar på kommunstyrelsen remiss enligt förvaltningens förslag till yttrande.
2. Miljönämnden justerar paragrafen omedelbart.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelsen, daterad 2019-08-26
- Bilaga 1, Remissmissiv från Havs- och vattenmyndigheten
- Bilaga 2, Konsekvensutredning
- Bilaga 3, Förslag till ny föreskrift HVMFS 2013-19
- Bilaga 4, Förslag till ny föreskrift HVMFS 2017-20

Beslutsplanering

Miljönämnden, 2019-08-27

Beslutet skickas till

Havs- och vattenmyndigheten

Ärendet

Kommunstyrelsen har översänt ovanstående remiss till miljönämnden för direkt besvarande. Svar önskas senast 2019-08-30.

Bakgrund

EU:s ramdirektiv för vatten (2000/60/EG), vattendirektivet, anger som miljömål att medlemsstaterna ska genomföra alla åtgärder som är nödvändiga för att förebygga en försämring av vattentillståndet samt skydda, förbättra och återställa alla vattenförekomster i syfte att uppnå god status, eller i vissa fall god potential, senast år 2015. Direktivet gör det möjligt att göra undantag från miljömålen bland annat i form av förlängd tidsfrist för genomförande av åtgärder till senast 2027 och mindre stränga krav (det vill säga lägre mål än god ekologisk status/potential), förutsatt att vissa förutsättningar är uppfyllda.

Vattenmyndigheterna ska utifrån en analys av den negativa miljöpåverkan svenska vatten utsätts för och befintlig övervakning klassificera vattnets status och bedöma om det finns risk för att miljömålen eller miljökvalitetsnormerna äventyras. Vattenmyndigheterna ska även bedöma vilka åtgärder som behöver vidtas för att nå miljökvalitetsnormerna på ett kostnadseffektivt sätt. Därefter ska vattenmyndigheterna fastställa miljökvalitetsnormerna. En grund för detta arbete finns i Havs- och vattenmyndighetens föreskrifter (HVMFS 2017:20) om kartläggning och analys av ytvatten samt i föreskrifter (HVMFS 2013:19) om klassificering och miljökvalitetsnormer avseende ytvatten.

För kraftigt modifierade och konstgjorda vatten (KMV) tillämpas idag inte samma krav på ekologisk status som för naturliga ytvattenförekomster. De ska i stället uppnå god ekologisk potential. God ekologisk potential kan sägas vara en parallell miljökvalitetsnorm till god ekologisk status, men innebär en anpassning av normen till den påverkan som finns från den verksamhet som har motiverat att vattenförekomsten förklarats som kraftigt modifierad eller konstgjord.

En vattenförekomst kan idag fastställas som kraftigt modifierad om den nytta som följer av att vattenförekomsten tillåts vara kraftigt modifierad inte kan uppnås på något annat sätt, som utan orimliga kostnader är väsentligt bättre för miljön.

I januari 2019 trädde ett antal författningsändringar i kraft som påverkar hur myndigheterna ska arbeta för att nå målen i vattendirektivet. I förarbetena till författningsändringarna framgår att berörda myndigheter är skyldiga att vid klassificering av och beslut om miljökvalitetsnormer för vattenförekomster fullt ut utnyttja det utrymme för KMV och undantag som EU-rätten medger (prop. 2017/18:243, s. 148).

I vattenförvaltningsförordningen, eller VFF, (2004:660) har det tydliggjorts att vattenmyndigheterna, i de fall alla förutsättningar är uppfyllda, *ska* förklara en ytvattenförekomst som konstgjord eller kraftigt modifierad samt besluta om undantag i form av förlängd tidsfrist eller mindre strängt krav enligt vad som anges i 4 kap. 3, 9 och 10 §§ VFF. Tidigare angavs att vattenmyndigheterna *får* förklara/besluta. Det *ska*-krav som nu finns i överordnad författning och intentionerna i förarbetena måste också få genomslag i myndighetens föreskrifter. Havs- och Vattenmyndigheten (HaV) har tidigare beskrivit processen för förklarande av KMV och normsättning inklusive undantag i vägledande dokument. Eftersom det under sådana förhållanden och enligt vad som kan förstås av förarbeten inte har skett ett tillräckligt förklarande av KMV och beslut av undantag ser HaV därför anledning att nu göra dessa moment bindande i föreskrifter.

Förvaltningens förslag till yttrande

Miljönämnden vill framföra följande synpunkt som bör beaktas i arbetet med framtagande av nya föreskrifter.

Miljönämnden konstaterar att den föreslagna huvudsakliga ändringen, som syftar till att underlätta för vattenmyndigheterna att förklara vattenförekomster som kraftigt modifierat vatten (KMV), kan vara problematisk. Den sänkta tröskeln, att vattenförekomster *får* klassas som KMV till att de *ska* klassas som KMV, riskerar att leda till att ambitionsnivån för uppfyllandet av ramdirektivet för vatten sänks. Detta eftersom ändringen öppnar upp för en ökning av antalet förekomster som kommer att kunna klassas som KMV och som därför, med största sannolikhet, får lägre ställda krav jämfört med om de inte klassats som KMV. På lång sikt riskerar detta att leda till att miljökvalitetsnormerna blir ett mindre effektivt verktyg i arbetet med att uppfylla målsättningarna i ramdirektivet för vatten.

Barnkonventionen

Barnkonventionen har beaktats vid handläggningen av detta ärende på följande sätt. Rent vatten och rena hav är en förutsättning för kommande generationers välmående och överlevnad.

Förslaget har utarbetats av Rasmus Fredriksson, Projektledare, Miljöstrategiska avdelningen Samråd har skett med Maria Lecander, utredare, Avdelningen för miljö- och hälsoskydd, Martin Stockfors, miljöinspektör, Avdelningen för miljö- och hälsoskydd, Daniel Kjellqvist, stadsjurist, Enheten för kansli och juridik.

Ansvariga

Rebecka Persson
Miljödirektör

Olof Liungman
Avdelningschef
Miljöstrategiska avdelningen